

TIDEVARVET

Nr 10. 5 Mars

Tidevarvet N:r 10

Aret 1926 har varit de kommunala valens år. Den sista utlöparen därav är stadsfullmäktigevalen i Stockholm. Ej därför att denna kommun är viktigare än var och en annan i vårt vi- da land, men därför att där startas en kvinnolista, som Tidevarvet tagit ställning till, blir detta nummer till stor del ägnat stadsfullmäktigevalen i Stockholm, Kvinnolistas kandidater och med båddera sammanhängande problem.

I Valtider är vår ledande artikel. Doktor Ada Nilsson skriver om Demokratins problem, ett ord för i dag.

Emilia Fogelklou avslutar i detta nummer artiklens Släktlivet och de politiska linjerna.

Advokat Eva Andén granskar Övertro, vantro och misstro angående äktenskaps och försörjningsmöjlighet.

Doktor Andrea Andreen-Svedberg skriver om Ett dåraktigt och skadligt företag.

Om det irländska skådespelet Juno och påföljel skriver H. L. H. under rubriken De segrande.

Fettisdagslov, av Eva Schmidt, är helt enkelt en god historia.

Mönster,

schabloner och färger för sömsättning hos **Studio N. Sundman**, Nybrogatan 29 II. Tel. 712371. Lektioner meddelas även i ullgarnplastik.

LINDELLS EFTR.

Blomsterbod
BIBLIOTEKSGATAN 11
(Sturepalatset)
Telefon: Norr 109 45.

Forsströms Bandhandel

Drottninggatan 70
Spetsar - Band - Kragar

Salong

för Klänningar, Dräkter o. Kappor
JEANNA HELLMER
Biblioteksgatan 11, 3 tr.
Norr 8663 Sturepalatset

Fru Emma Holmin
Manicure, Fotbehandling, Frostskador behandlas. Typiska kosmetiska behandlingar med Massage, Elektricitet, Violetta strålar och Vibrator.
Grener m. m. till salu.
Lättarekrogatan 8. Tel. Norr 23289.

CARL HEDMAN

SNICKARE
Linnégatan 50
Tel. O. 24 42. Bostadst. O. 66 17.
Alla slag av såväl enkla som finare Snickararbeten, Renoveringar, Reparationer utföras till moderata priser.

Ur Graphic hämta vi denna bild av kvinnan, som ropats upp på historiens skådeplats och till avgrändan över sitt eget liv — mellan den bekömda villan och fabriksstaden — med alla ögon riktade på sig. Vi sätta som underskrift några ord, som Emilia Fogelklou skrev i Tidevarvet 1924, men som på det närmaste höra samman med Tidevarvet av i dag.

Varje folk, kultur, klass, värde har sin särskilda ansvarsstund. Kapitlens människor, intellektets människor, svältens människor — män, kvinnor — alla måste en gång röja halten av det som står bakom dem. Historien ropar fram dem en efter en på sin skådeplats, och när den på stöten värdar, är

det insatzen den frågar efter, inte åttornas, inte ens de liftsord den till äventyrs kastar framför sig. Och nu är det vi, som ha ropats upp. Icke tror jag, att kvinnor i det stora hela är vare sig bättre eller sämre än män — därvidlag beror det på jaget, inte på könet; men efter vi inte kan undgå vårt prov, så låt oss be-

sinna oss på vad vi fått att göra. Historiens stund för vårt inträde i synligt måtto är ställdt mot oss. Res på blicka, det allmänna väl, är sänderfallet i särintressen för folk, partier, klasser, kön. Skall vi då inordna oss under ett av särintressena eller skall vi finna någon liten stig, som kunde leda in mot det helas väl?

Demokratin problem.

Av Ada Nilsson.

Demokratin mål och mening är att varje vuxen person skall ha lika rätt att själv eller genom ombud delta i bestämmandet av samhällets gemensamma angelägenheter. Vill diskutera man under de årtionden, som utmärktes av det demokratiska genombrottet, de olika valätten, referendum, förhållandet mellan regering och representation och andra konstitutionella frågor. Men man tänkte aldrig annat än att varje samhällsmedlem utan svårighet skulle kunna välja på en representant, som i alla avseenden tillvarat hans samhällsintressen. Rösträtten blev blott bunden vid ett geografiskt område — valkretsen. Man har tvékat mellan större eller mindre emans- eller flertalsvalkretsar, med eller utan bostadsband för representanterna.

Men vi ha även en uppdelning i två kön. Historien visar en ständig förskjutning i arbets- och maktfördelning dem emellan. En spänning och en kamp. Men vi ha också olika lager av samhället, vanligen kallade olika klasser, med förtryck och strid, avund och övermod sin emellan. Med stark solidaritet och offervilja för sina ideal. Kanse binda klassintressena hårdast människorna i vår tid.

Och så stå vi alla i samhället såsom behövande av en massa olika saker som vi ej kunna ästadkomma själva. Från gas i våra hus till den föda och alla de kläder och nöjen vi som vår dagliga nödtorvt kräver. Vi äro konsumenterna alla och sluta oss samman, kooperera som sådana och bevakva våra intressen som sådana.

Men dessa intressen sammanfalla ej med dem som vi ha som producerer av en viss vara eller förrättare av ett visst samhällsnyttigt arbete. Vi sluta oss samman som yrkesmänniskor, som producerer, för att även som sådana ta till vara våra intressen.

Vilket spel av krafter är icke samhällets väpnad. Där väsa vi vadmal, där slå vi tillsammans. Där bryter sig

ett intresse, en tråd, en rörelse oemständligt fram. Den har sin betingelse bakom sig. Vem vågar säga att den är onaturlig och oberättig även ur hela väpnadens synpunkt.

Hur många ha väl, som vi alla borde ha, en grundskildning, ett minster att låta skytten gå efter. Icke blott för vårt eget liv utan för hela samfundslivet.

Även de s. k. partiprogrammen ha icke alltid haft sin röda tråd, utan varit en anhopning av särintressen.

Men är det icke läsvikt att vilja pressa in alla dessa olika krafter spel till en dragkramp mellan två klassintressen, och kallas det ena samhället främst vad kallas då det andra?

Befrämja icke kulturen och samfundslivet bäst genom mångfalden av krafter som brytes mot och samarbetas med varandra. Ju större inre sammanhang man kan få mellan sina intressen, ju mer de överensstämna med min allmänna samhällssträvan, med desto större tyngd kan jag föra fram dem. Men vem har rätt att bryta staven över andras intressen?

Det talas så hänande om de kvinnor som i sin egenkap av arbetare i stadens och statens tjänst känt märken darra under sina fötter, känt spöket arbetslösheten kasta sina blickar på deras plåga. De ha aldrig sagt att de blott ha dessa intressen, de ha många andra. Men i denna sin egenkap ha de drivits samman och sökt bevakva sina intressen. Männen behöva ej vara oroliga. Det växer sannerligen inga träd i i himlen. Det är för starka krafter som trots allt binda män och kvinnor tillsammans.

Varom inte, nedbringa Edra livsmedelskostnaden genom inköp i våra butiker

KONSUMTIONSFÖRENINGEN STOCKHOLM

Nr 10. 5 ärg. 1927.

Hamnen.

Att börja en resa är som att börja ett liv, ett av våra många liv inom livet. Framför resenären som framför karnet ligger framtiden ökad, ovis och oändlig. Det nya livet inger oro och förväntan, båda delarna viss sig berättigade.

Det ska vara en särskilt misslyckad resa, som endast upplyser förväntningarna. Den skall innesluta någon start och hemkomst livets höga och låga, ljusa och blottomna och torra, otäckliga och otäckliga ögonblick. Den ska komma en att glömma både avsked och återkomst.

Det är först då den tid, som syntes så oändlig och blev så kort, har fyllt sitt mått, först då som föreställningarna från starten om resan som ett liv komma igen, eharu i en ny form. Då upplever man avslutningen av ett liv.

Det vill säga, det är nog bara, när man reser ensam hem, tänkte jag, vi det ser inte ut, som om de andra hade till det, de ha så mycket reserbeteller att föröfva varandra med. Innan vi voro framme, fick jag dock en lite anordnads uppfattning.

Man summerar upp ett liv under hemresan, även i så måtto, att man ser över sina minnen. Kanse står man fast, att man förmått mig förtärligt att ha resans handboksmässiga möjligheter, kanske är man dock nöjd med sin ständelst, vi den har varit nog.

Den som känner något om gamla människor, som närma sig den stora resans slut, lär ha upplevat deras ödlighet att nå fram, och känner igen något av samma ödlighet hos sig själv under de sista timmarna.

De synas så långa, man är otillgäver mestad och motoj och milers lågd. Hur många glnger trottar man från staden för att ta sig fram i fören av flåran och speja efter Smygskå!

Till slut är fyren där, men det är ännu långt till hamn. Endast skata stiger den i Juypryda kusten ur mörker och vatten. Passagerarna lämna salongerna och komma ut för att fastslå hur långt de ha kvar. Man uppfångar brottstycken ur samtal och beklagar att man är så nära den kust, där man icke lägger sig i samsal. Varför ska denna stadens människor behöva grubbla så över att drömtning Kristinas grav icke stod att finna på protestantiska kyrkogården i Rom, när det varit så lätt att lugna ett irriterat sinne och mottaga denna groda med barmhärtig hand?

Nu lämnade utiken sin plats ytterst i fören och sade till mig, som i längd hållit honom sällskap: nu har jag gjort mitt, resten får de klara själv. Då hade vi passerat fyren utanför Trellborgs hamn.

De gjorde det också, men lista stycket tycktes dock vara en ganska omlänglig vägring. Mellan pricker och bojar gick en trång och rak väg. Fartyget skakade farten och alla ljud dämpades.

Plötsligt märkte jag, att alla passagerarna samtalts för att betrakta infarten, och att ingen sade ett ord mera. Det kom för mig då, att vi alla måste tänka på samma sak.

Farjan tände en strålkastare och riktade in den över inloppet. Vi gled in liksom på en ström av ljus mitt genom mörka oroliga vatten. Hamnen öppnade sina armar som en famn. Den var full av ljus och därinne var lugnt. Vi såldde kaln nästan utan stör, och maskineriet stannade med den lättaste skidning.

Inger har upplevt ett skönare slut på en resa.

Deoinea.

ELIN WÄGNERS

nya bok
kommer snart!

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Shussplan 1, 2 tr., Stockholm.

REDAKTÖR:
Elin Wägner.

Mottagn. - tid kl. 10-11.
Telefon Norr 4842.

EXPEDITION:
Telefon Norr 2824.

Kontorstid kl. 10-12 f. m. 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:-, halvår kr. 3:50,
kvartal kr. 2:-. Lösningsnummer 13 08e.

ANNONSPRIS:
1 text 20 öre
per millimeter

Textria eller särskilt be-
gård plats 2 öre

Rylander & Östoms Boktryckeri
STOCKHOLM 1927.

Tidevarvets Rådfrågningsbyrå

för förlärdar
Sjussplan 1 i
torsdagar 9.30-10.30 f. m.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmortgatan 3, Stockholm.
Telefon 24488, Norr 24410.

Familjerätt. Hyresrätten. Testa-
ment. Bouppteckningar. Förfråg-
ningar från landsorten besvaras om-
gående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges
Advokatsamfund.
Lilla Vattug. 12. Tel. 7376. Norr 18336.
STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje- och arvsvår,
Brottsredning och testamenten, för-
valtningsuppdrag.
Kven skriftliga återkopplingar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrindagatan 8-10, Stockholm.
Tel. 14790. N. 10150.

Doktor Inez Laurell

Sjöhvilegatan 9. Södm. Tel. 741 21.
Hemopatisk behandling.
Tid för mottagningen bestämes per
telefon, helst 9.30-10 f. m.

Doktor Fähræus

Här- & Hudsjukdomar. Nervsjukdomar.
Karivägen 46, Stockholm.
Mottagn. och överenskommelse per tel.
799 38, kl. 10.30-12.

Infört genom

Stockholms Tandläkareförening,
Tandläkare GUSTAF NERLUF

Hannagatan 5 A.
Mottagn. efter överenskommelse.
Tel. 171 27.

Tandläkaren

Emma Andersson,

Stureplan 13, 1 (Dagens Ny-
heter's hus).
Tel. Norr 3 47.

Fremmande och Fänge samt finare
inneskodon av bredare och smalar typ,
med låga klackar - eller best. utan klackar,
utarbetade av Sv. Kv. Centr. Fick. för
Fys. Kultur och tillverkad av Estörs Skof-
fabriks Akt.-Bol. Finns och kan beställas i

Anna Ahlströms
MANUFAKTUR o. KÖRTVARUAFKAR
Götgatan 95 - Stockholm - Tel. 50. 311 84

Så tidiga skall lära höga i åren.

I vallider.

Fredagen den 25 februari höll val-
föreningen Kvinnolistan under stor
tillflyktsmöte för att uppstått kandidater
till det förestående stadsfull-
mäktige- och elektoratsvalet i Stock-
holm. Valsedlarnas uppställning
återlinnes på annat ställe i dagens
nummer.

Kvinnolistan har väckt en stark
opposition från alla håll, och något
annat var ju heller inte att vänta.
Däremot kunde man ha rätt att för-
dra, att de, som gå till anfall, gjorde
sig det onaket att först ta reda på,
vad de gå till anfall emot. Men det
man inte vill förstå, förstår man inte
heller.

Vid Sveriges Frisinnade Ungdoms-
förbundets årsmöte förelom en diskus-
sion om Kvinnolistan och borgerlig
samling, vilken dr. Ada Nilsson bli-
vit ombedd att inleda. Man kunde
ha hoppats, att bland ungdomen före-
kommit skiftande meningar beträf-
fande den borgerliga samlagen, men
inledningsföreläggare var tydligen en-
dast begärt för att ge liberaler och
frisinnade anledning att låta sitt
hjärta med avseende på kvinnolistan.
Och diskussionen blev i stort sett en
demonstration för tungan-på-vägen-
idealen.

Den frisinnade ungdomen har tagit
i arv att isala om tungan på vägen.
För i världen, när Frisinnade Lands-
föreningen bildade ett större parti,
men lederna började att glesna, tröste
man sig med att intet av de an-
dra båda stora partierna hade majo-
ritet och att man därför utgjorde
tungan på vägen. Nu har detta bli-
vit en fix idé och ideal i stället för
tröst. Att få en enda röst, som skall
vara utslagsgivande, det är vad fris-
innade och liberaler tyvärr om. Nog
kan de få en röst, men blir den verk-
ligen utslagsgivande? Låt oss full-
följa bilden, så att den blir lättare
äskådlig. Vi föreställa oss en väg.
På mitten av vägbalken - eller kan-
ke är en decimalväg - just där
bägge visarna mötas, när vägen står
jämnt, står en liten figur och balan-
serar. Det är inkarnationen av vär-
dets liberalism och frisinne. Utåt
föreligger det, som om han vore ut-
slagsgivande. Men hur hjälplös är
inte den lilla figuren, hur oförnögen
att ta ett eget steg framåt eller tillbaka
utan att själv förlora jämvikten.

Man måste förbli stillastående, endast
passa att maka sig åt rätt håll, när
det väger upp eller ner åt någongräns
sidan. Det är inte heller kan, som
faller utsidan, såvida kan ej ger sig
över åt ena eller andra sidan och då
är ett med vikttygden. Tungan

på vägen i egentlig mening är den
överskjulande vikttygden på endera
planet, det är ingen fristående väg-
mästare, som efter godtycke kan av-
göra, hur vägen skall gå. Är det nå-
got så att efter att utgåva en del av
vikttygden på andra vägar? Och
har man använt uttrycket i felaktig
bemärkelse utan att granska en vägs
beskaffenhet, så vore det tid att höra
upp förmed.

Och nu till kvinnolistan's uppkomst
och grunder, som man ej tycks kun-
na eller vilja förstå. "Frisinnade
kvinnor, en grupp radikala damer,
sammanslutna kring tidningen Tide-
varvet", utbrister Sv. Morgonbladet,
ha startat denna lista. Och det är
den allmänna mening.

Nu var det emellertid inte så, det
var de kvinnliga församlingsting-
arna, som tyckte att de även i sta-
dens angelägenheter hade något att
säg, och Svenska Kvinnors Medbor-
garförbund, som tog initiativ till att
gå fram vid valet med en kvinnolista
och startade föreningen Kvinnolistan.
"En grupp borgerliga herrar"
frisinnade och liberala med eventuellt
ett instämmande även från kvinnor,
hade beslutat borgerlig samlag.

Frisinnade Kvinnors Riksförbund
vill ej befärja klasskampen och kan
 därförför ej vara med om borgerlig
samling. Frisinnade Kvinnors Stock-
holmsförbund bestämde därför att
som organisation ej deltaga i valrö-
relsen, enskilda medlemmar natur-
ligtvis obetaget att arbeta för vilken
lista de önskade. Tidevarvet har i
sin ledare i nr 7 av den 12 febr.
så tydligt angivit de skäl, varför Ti-
devarvet ger sin anslutning åt kvin-
nolistan, att det ej behövs upprens
Tidevarvet håller och kommer att
hålla på lika och allmän medborger-
rätt, det må av reaktionärer kallas
för "feminism", och Tidevarvet vill
gå fram för demokratiska samhälls-
intressen, vilket ej är att förvirra
med valbeteckningen "sambaliet
främst".

Gärna skulle Tidevarvet ta äran
att sig att vid förra stadsfull-
mäktigevalet i Stockholm, som det
påtåst, ha startat en lista under libe-
ral partibeteckning med dr. Ada
Nilsson som enda namn. Men dels
hade tidningen då ännu ej sett dagens
lyd, dels kan situationen då och nu
ej jämföras. Dr. Nilsson stod re-
nt - ej för första gången - på
den ordinarie liberala listan. Manli-
ga och kvinnliga väljare inom kret-
sen lancerade emellertid - om vi ej
missgata oss från början med valled-
ningens goda minne - en särskilda
list med dr. Nilsson som enda namn.

Ehuru Landsföreningen då ännu
icke var sprängd, stod Stockholms li-
beraler och frisinnade redan i skilda

ALMA AXELSSONS

Förlossningshem,
Linnégatan 10, mottager insäckor även för
längre tid. Tryggt o. egen Vårsk.
Tel. 778-4.

Vita Korsets

Sjuk- o. Operationsavdeln.
Brunkebergsgatan 11 (f. d. Floreg. 12).
Tel.: Forest. N. 1230, Avid. 07 56.
Obs.: Ej ändrade telefonnumera.

Se katalogen.

Medicinsk och Elektrisk

Här- och Ansiktsbehandling
hört av skåtor, bruna fläckar, likte-
nar med violetta strålar. Gen. härvakt
berit med elektrolytbehandling. Mani-
cure, Pedicure för damer och herrar.

HILDA JONSON
Götgatan 18 Tel. S. 333 09, Stockholm

Engelbrekts Sjuksköterskebyrå

anskaffar sjuksköterskor och barnsköterskor.
Valhallvägen 18, II, Stockholm
Tel. 861 81. N. 241 13

Ett däraktligt och skadligt företag.

När herr Eloy Lindberg tror sig
kunna minska den rådande arbets-
bristen genom att avstånga gifta kvin-
nor från statsjämt, synes han mig
inte ölk den drunknade, som griper
efter att hjälmas. En mera insk-
fektiv åtgärd mot ett stort samhälls-
härval åldrig försörjnings. Det är
ju tydligt för en var, att man i många
fall - kanske i flera - skulle er-
nä endast en omplacering av arbets-
löshet. Det skulle i det enskilda fal-
let betyda arbetet för en kontist
mer och för ett hembiträde mindre.

Knappt ett socialdemokratiskt in-
tresse i varje fall, skulle man tycka.
I de fall där den gifte kvinnan varit
blide kontist och hembiträde skulle
genom den förelagda åtgärden verk-
ligen arbete och inkomst frigöras.
Men en droppe i havet. Nej, då vet
jag långt efterhavare sätt att nå sam-
ma mål. Må riksdagen besluta att ej
i statsjämt anställa någon person
som - vare sig genom privatförmö-
genhet eller arbete - har en larlig in-
komst, överstigande ett visst belopp,
vars storlek finge på något sätt fast-
ställas. Må man vidare besluta, att
en statsjämt, som erhåller dylik in-
komst, måste lämna sin tjänst. Ytter-
ligare bör stadgas att statsjämt, som
gifter sig med en kvinna, respektive
man, ågande viss så och så stort
förmögenhet eller inkomst, går miste
om sin tjänst. Dessa beslut skulle le-
da till att en mängd arbete och in-
komst bleve disponibla, och en
bestämmer av denna art skulle så
som sig bör män och kvinnor tillsam-
mans bidraga till att minska arbets-
bristen. Skämt åsido! Det är verk-

gruppen, dock vid valet samverkan.
Rivaliteten mellan dem - den
gällde bl. a. rösterna för eller emot
Stockholmsstatyett - gick emel-
lid ut över ovanstående sårlistan. Men
Sv. Morgonbladet, som nu tar upp
denna historia som ett vapen mot
årets ingalunda jämförbara kvinno-
lista, hade då, förklarligt nog, en
anpass upptagning om den lista, det
då gällde.

Bland de namn, som upptagas på
årets kvinnolista, äro doktor Ada
Nilsson och advokat Eva Andén
medlemmar av Frisinnade Kvinnors verk-
ställande utskott och Tidevarvets sty-
relse. Deras placering antyder att de
för denna gång endast ha gått med
för att med sina namn stödja valet.
På valsedeln till elektorat står där-
emot dr. Nilssons namn främst. -
Om Tidevarvet till äventyrs skulle
finna för gott att ta upp en valrö-
else i Stockholm nästa år, är den folk-
valda kammaren förnyas, så ska vi
nog göra vetterlig, så att intet vete-
rader, vem som står bakom listan.

Till pass - eftersom huvudstadens
kvinnolista är för judarna en för-
sägelse för grekerna en därskap, är
den säkerligen riktig. Må den vinna
framgång!

Vad vill kvinnolistan?

Upplysningsmöte med anledning av
stadsfullmäktigeval
fredagen den 4 mars kl. 8 e. m. i K. F. U. K:s stora sal, Brunng. 3.
Talare: Konsulenten i Skolstyrelsen Ingeborg Walin, Dr. Ada Nilsson,
Sekr. i Stockholms Stads Kolonitrådskörvärd Anna Ahlström,
Adv. Eva Andén, Kontoristen Edith Lindblom, Folkhögskoleinstruktör
Gerda Nystedt.
Inträdessavgift 35 öre. Biljetter vid ingången

Den dam, som köper sina under-
kläder och strumpor i Twilfit, Ny-
brog, 11, är säker om att erhålla
det modernaste och hållbaraste till
billigast pris.

ASTRAS

Barnpuder

Antiseptiskt strövpuder med
hvitlind och sandalwood. Kan
spårbar. Helande och smärts-
stillande vid ligst. skavst.
och dylikt.

Burk med sticklock
Kronor 1:-
Förskärf & apotek och i de bästa affärer

SÖDERMANLANDS

ENSKILDA
BANK

Depositions-, Kapital- & Sparkasse-
räkning
mot högsta gällande ränta

REGERINGSGATAN 13, 2 tr. his. N. 198 18, N. 708 20.
Endast ingivna vid skilsmässa. Kestadsförf. rättsförf. Skilsmässa.
vard. 11.30-12 f. m. Tisd. o. Fred. 7.15-7.45 e. m. Leg. läroer.
Gymnasitidutskrift T. Snekertström.
Åren privat mottagning.

Kliniken för sjukgymnastik och Massage

REGIERINGSGATAN 13, 2 tr. his. N. 198 18, N. 708 20.
Endast ingivna vid skilsmässa. Kestadsförf. rättsförf. Skilsmässa.
vard. 11.30-12 f. m. Tisd. o. Fred. 7.15-7.45 e. m. Leg. läroer.
Gymnasitidutskrift T. Snekertström.

SÖDERMANLANDS

ENSKILDA
BANK

Depositions-, Kapital- & Sparkasse-
räkning
mot högsta gällande ränta

AKTIEBOLAGET KOL och KOKS

ANTRACIT
HUSHÅLLSKOL
KOKS, alla storheter
BRUNKOLS-BRIKETER

Telefoner: KOL och KOKS

Mötesplatsen.

Färder i Skåneland.

Skånefabriken av Frisinnade Kvinnors Riksförbund har under tiden den 27-28 februari haft glädjen att i samband med sin planerade "stipendiansamling" kunna anordna en serie föredrag i sina lokalavdelningar med fröken Ebba Holgersson, Johanna, som talare.

Starten skedde i Malmö måndagen den 27 februari, då fröken Holgersson intressant och publikvärdigt "radikalt intresserad" talade om den kvinnliga Medborgarskolan i Fogelstad, om dess arbetsprogram och om dess mål. Efter föredraget diskuterades möjligheten, att genom samarbete mellan stadens löda "radikala" kvinnoförningar i Landskrona en stipendiefond. Fröken hänsökte till de löda förningarna att för sig taga ståndpunkt, varefter ytterligare samarbete ställdes till utskå.

Dagen därpå talade fröken H. i Kristianstad i Folkets hus på inbjudan av förvarande socialdemokratiska och frisinnade kvinnoklubbar. Det var en talrik och intressant skara, som lyssnade, när fröken H. berättade om "skolan" i liv och verksamhet. I Kristianstad har fröken avvecklats så långt, att man erhållit länsstyrelsens tillstånd till ett s. k. amerikanskt lotteri à 6 serier, vardera à 100 lotter. Vackra och värdefulla vinster ha genom tilliga kvinnoklubbar bekräftats. Behållningen av lotteriet väntas bli 500 kr. Med den summan, utskå med vad man mögjligen hoppas erhålla från enskilda intresserade, har Kristianstad stulit att kunna sända en socialdemokrat och en frisinnad kvinna till någon av de kortare skolorna.

Från Kristianstad gick färden till Ystad där fröken H. först talade vid lokalavdelningens årsmöte den 23 och sedan den 25 vid ett talrik besök mitt i Birgerkarleby därutå. Mellandagen den 24 var Hålsingsborg, där hade på initiativ av en del frisinnade kvinnor en skara intresserade samlats på "Hövaktern" för att lyssna till och uttala tankar med fröken Holgersson. Innan man inledde uppdraget en klocktid, som en grundlägg till den blivande stipendiansamlingen. Det torde utan övertid kunna sägas, att intresset för "Medborgarskolan" och nu närmast stipendierna är synnerligen livligt i Skåne. Man går dels för framtida stipendier" och dels för länets kvinnor gemensamma stipendier, allt eftersom det lämpar sig för respektive orter. Trälärborg, som ej denna gång hade tillfälle att ta emot fröken H., har till den "gemensamma" fonden insått ett värdefullt penningbidrag. Alla vilja vara med, ingen vill undandraga sig.

E. N.

Olga Emdahl Modemagasin

Kungäppan 53, Tel. 208 51
STOCKHOLM

Vi ändra
sorgklänningar
på dagen!
Allt det senaste
Sorghattar och sorgslöjor

Leja-Magasinet
Stockholm

Ungdom, giv freds- rörelsen edert stöd.

Redaktör

Andrålles värdsamt om insopandet i
Eder ärade tidning av nedanstående
uppdrag.

Unga man och unga kvinna, icke vill du se världen uppflida av strid, förluster och lidanden. Nej, ditt hjärtas önskan är, att en lyckligare, ljusare tid skall gry i denna världens mörker, där människorna andligen och timligen nu vandra vilse. Giv därför ditt stöd även till det organiserade fredsarbetet. Låt även där det hoppets, tillfröjlets och de nya idéernas fackelljus få sprida sitt varma sken, som ungdomen bär med sig.

Stockholms Fredsförening - vars uppbygg är icke blott att bekämpa och förbjuda kriget utan i minst lika hög grad att verka för människornas brödsnack - önskar därför intet högre än att den inom sig kunde få till stånd en ungdomsorganisation med en av ungdomens självbildade styrelse eller råd. Ett styrelse eller råd hjälper föreningen, med att vinna ungdomen för fredsaken; att vinna unga män och kvinnor för en ungdomens fredsrelser i vårt land. Ty förutan ungdomens medverkan skall allt ideellt arbete och därmed även fredsarbetet, bliva förgäves. Vad ungdomen är, sådan blir och framtiden.

På många sätt skulle denna vår förenings ungdomsorganisation kunna göra det ägnat, intressant och lyftande för ungdomen, vars ång då skall väckas för att sluta sig till vår förening. Så kunna bli, sammankonster med musik, sång, uppställningar, och tal och diskussion anledningar, och en singelår sammansättas. Piano och orgel ävensom bibliotek finnas i föreningens lokal, Kammarkärgatan 38, n. b.

Unga man och unga kvinna, är du villig att giva oss ditt stöd, är du intresserad av att ingå i denna vår ungdomsorganisation eller bliva medlem i vår förening, delgiv dig med det rosmann K. Sundstedt, telefon Stock- 154 eller herr Fred. Anchert, telefon Norr 189-60 eller infinn dig till mötet i föreningslokal, Kammarkärg. 38, n. b. andra och fjärde onsdagen i varje månad.

Stockholm i febr. 1927

För Stockholms Fredsförening
Knut Sundstedt Emil Larsson
Roteman. Tjänstemän.
Leander Wallerius
Skollärare.

K. J. Korlison Arvid Lindman
Predikant. Kamrer.

Med moderna maskiner utföras alla slag av

Pliisering

från minsta motveck, högveck till konstplisier. Garanti för lämnad och förtid plisiering. Hålls och knappslipning.

Till handvärt med postförskott.
NYA PLIISERINGSFABRIKEN,
27 Västerlånggatan. Tel. N. 157 82

**Svenska
Pianofabriken**

SINGER

Eleganta. Fyllig ton. Behaglig spelart.
Ornament utvändig.
Utförlig: Drottninggatan 57, 1
Stockholm. Tel. Söd. 26 28

SOLEN storstadens kvarts- lampa.

Förkäre på vitaminernas område hava fönnit, under laboratoriearbete med rått-
st, om själva burarna beställas med kvartslampa, böjes vitaminprocenten hos djuren utan tillförande av vitaminrikare föda.

Storstadens invånare leva, må man säga, i storstadens rus. Därför gäller det också att låta burens beställas av kvartslampa, för att själva burarna beställas med kvartslampa, böjes vitaminprocenten hos djuren utan tillförande av vitaminrikare föda.

Stadens atmosfär är fylld med organiskt och oorganiskt damm. Luften utere vid marken är "töck" och ger ej fri genomfart åt det kemiskt verkossamade av solstrålarna. Mycket höga has tagt bort solens åken och lägger den djupt liggande gatan i dunkel. Solstrålarnas hälsovandande förmåga äro så inaktiva. - "Där solen ej kommer in, kommer doktorn i stället." m. m. - Solen är den enklaste och på samma gång mest vetenskapliga stadens defekt och hela storstadstefolkningens hälsovandande.

Det gäller att väl tillvarata alla naturens resurser, att icke spollera värdena, som spolierade äro bortas för århundraden, för alltid. Det gäller att se stort, även ur tidens synpunkt. Det är oerbetligt att tänka endast på den närmaste tiden, att endast väja på penningvärdiga kontrakt, husbid, stantar för detta är, och måsta är. - (Vilka räntor giva de miljoner, som rullas i sjöer?)

Må även andra den kommuna förvaltningens konto befinnas. Det finns hälsövärdenas konto, det finns fattigvärdens konto m. m.

Det finns ideella. Vårdena konto. Dessa äro de som giva den största räntan. De skapa även materiella värden. Genom ett mer ideellt henvis böjes ungdomens själsliga standard. Det skall minna på utgifterna för skyddshem, räddningshem, fångelar m. m. Ungdomens viljvis skall riktas in på värddiga mål, att göra en god insats i vårt folks liv. Vår största tillgång är ett folk av stora mått, av hög ideell standard.

Skydda, värda och utveckla Stockholms näringslivet områden där är må framvisa en gärdel av parker med intäga kolonidomäner: sommarhem med sol och luft, blommor och grönt, spirande frukt och växande skörd, med trenad och frid och ett folk av helhjältat gärning.

Feida Schager.

Bestär alltid Vitruma tillverkningar:
MALTEXTRAKT VITRUM, bästa näringsmedel.
MÅLTEXTRAKT VITRUM, med fiskolja, bästa vitaminpreparat.
MINERALVATTENSÄLTER VITRUM.
LÄSNERMÅL VITRUM, bästa avfettingsmedel.
SODAPASTILLER VITRUM, bästa medel mot halshälsa.

FERRÖL VITRUM, det kraftigaste apptygande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmätt fördrägs det av den smälligaste magen. Vid blodbrist och svaghet av största värde. Dess ägnelse mått gör att det med lätthet tagas av små barn som vuxna.

Uttelverkas i:
Apoteket Vasens Apoteksvarencrullers Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek.

SINGER

synsedin för själv
finare som det
lära simmand

"APOLLO"
Johann Fabers'
Apollo
BLYERTS- &
KOPIEPENNOR
Bäst!

Övertro, vanfro och misstro.

På 1870-talet fick gifta kvinna lagligt rätt att råda över sin arbetsförmåga, som desaffirerades utan vidare hade kunnat utkvitteras och lyftas av hennes man. Nådens år 1927 diskuteras man att laga inför gifte kvinnornas rätt att arbeta utom hemmet. För något årtionde sedan ville man skydda den gifte kvinnan som maka och moder och hembevärska och ville ur denna synpunkt göra restriktioner i hennes rätt till arbete. Det sista årtiondet har man mest tagit upp synpunkten, att hennes yrkesarbete skulle lida av till en början att hon var gift och sedermera att hon hade värmden om barn under 15 år. Det är ännu icke fullt klart, om det är mannen eller barnen eller hemmet eller allt tillsammans, som skulle göra henne mindervärdig som yrkesarbetare, och denna mindervärdighet diskuteras icke eller nästan sagt sättes icke ifråga för lida betaldade ycken och därigenom konkurreras med kvinnornas icke förekommer. Tvärtom tycks ju till exempel stadsradskyrket nästan vara betingat av äktenskap. På sistone diskuteras nu den gifte kvinnan ur synpunkten av hennes underbara försörjningsmöjligheter.

Arbetslöshet är ju det nu över-
skuggande problemet i vårt land, på vilket regeringar stupas och statsmän uppstå. Här svårast problemet är visat av att man nu som sista res till vana, ser och medicin velat ha med den gifte kvinnan. Nu är det icke några synpunkter på henne som maka och moder och samhälls betingande av hemmet m. m. och icke heller hennes påstådda oduglighet för yrkesarbete, utan på skådas hon ur en annan synvinkel, nämligen såsom den som både som gift och yrkesarbetare uppträtt på platser, väl förvärvsmöjligheter.

Sancta simplicitas! Det är som om man icke normalt sig efter människans religiösa uppfattningar av det trofaste som äktenskapet borde m. l. föra för hustan, när hon uppberdes från fröken till fru med nästan överjordiska möjligheter till trygghet och aktning m. m. dylikt; överjordiskt även så till vana, som den ingalunda bottnar i vår

Ring 75079.

Vid behov av Damm, Bindor m. m. Sål-
väl större som mindre partier levereras
omedelbart. Bästis priser.

Parfyeri och Sjukvårdsaffären
"INEZ"
Sheoparegatan 55 A.

Kapitalansparning
större än för
den självförsörjande kvinnan

Bestär tabell och ödmärke upplysningar från vilket som helst av våra kontor.
SVENSKA HANDELSBANKEN.

krassa värld med dess risker av skillemässor, ånkästnad, även mannens möjliga arbetslöshet, sjukdom och dylikt. För dessa alltså, som att med båda benen i denna gamla uppfattning får man nog i många fall förut-
sätta en viss portion av god tro. Men det är frågan, om man i förutfattningen skall vara skyldig att taga hänsyn till denna goda tro, som icke grundar sig på verkligt utan endast på en man betale vill va.

Med alla de många bittra exempel för ögonen, som det dagliga livet erbjuder av gifte kvinnor - enligt den gamla uppfattningen förbyrja kvinnor - som få kämpa sig fram i yrkesarbete för att skaffa det nödvändigaste för icke bara sig själva och barnen i äktenskapet utan även många, många gånger för den sjuke eller arbetslöse eller - må ordet falla lätt - arbetsvillige mannen, kan man knappast hänsynfritt utgå från god tro. Det är icke god tro, det är övertro, man skulle nästan kunna säga vidkade, när man utgår från att den gifte kvinnan i äktenskapet som regel är försörjd, genom detsamma har arbetsmöjligheter och dylikt. Denna övertro måste mötas med vanfro och misstro, så verklighetsfrämmande som den är. Man bekämpar icke arbetslöshet genom att fränkänna en viss kategori rätten till arbete och rätt till hava kvar sina platser. Allra minst om man utgår från så lite rationella grunder som att denna utmönstring skulle gälla de kvinnor, som äro gifte, d. v. s. som hava ordnat sitt sexuell liv på en med av samhället sanktionerade sättet.

En kvinna bör oberoende av om hon är gift eller icke ha rätt till arbete på samma villkor och samma grunder som andra människor. Att ordna sitt sexuella liv efter av samhället sanktionerade former skall icke vara en nackdel, när det gäller arbetsmöjligheter. De personer, som hålla på en ställning för att den gifte kvinnan vad beträffar rätt till arbete, de kränka icke bara den enkla rättvisans bud utan sätta även - säkerligen omedvetet - spik på spik i det nuvarande äktenskaps läckaste och de bana vägen ut till förbindelser utan äktenskaps karaktär. Man skall icke försöka att bibehålla äktenskapsansett och aktning för dessanna genom vidskäpelse och föräldrade dogmer. Äktenskapet, hur det än kan komma att utformas genom samhälls sanktion, ständes bäst och kraftigast genom åtgärder av helt annat slag och arbetslöshetsproblemet torde icke lösas genom att man fortfarande låtsas att den gifte kvinnan är försörjd.
Eva Andén.

Hostol förskaramell
finnes överallt
Sockerlagert-Artikelfabrik, Stockholm

Glöm ej
Spångrens Blommor
12 Birger Jarlsgratan 12

Det bästa smulstoft och kaffe-
bottel läger man!

Majas Hembageri
Bergsgatan 14, Stockholm
Tel. Kungsh. 54 08
Gränshembröd o. Wafflor
18 pr. 200 g. 1000.

De segrande.

Keltiska folk ha en gång behärskat Europa från Rysslands slättar i öster till Atlanten i väster. Men de är oavlätliga för de vika för "starkare" folk och ha slutligen trängts till de yttersta öarna och uddarna i väster: Irland, Högsottland, Wales, Bretagne.

Dock ha de om och igen erövrat Europa åter. Hur har inte alltså medeltidens Europas alla folk levt på den deras sagodiktning. Sagorna om Kung Artur och riddarna av det runda bordet, sagat om Graal, om Parcival, om Flores och Blanseflor, Tristan och Isolde — alla äro de universella och alla en gång formade av kelternas suveräna fantasi.

Och i våra dagar, sen besegringsjävält gång på gång rullat fram över det keltiska folket i väster, över Irland, den gröna ön — håller det irländska dramat sitt segertåg över världen med Shaw, Yeats, Synge och till sist O'Casey.

Yeats och Synge har mycket av stämning från den gamla sagovärlden. Shaw har genombutit till alla punkter. Det är verkligheten som för honom blir sagolik, för var gång en människa är klarögd och modig nog att se den som den är.

O'Casey är verklighetens själv. Hans drama handlar om den fattigdom som själv slitit med, den munterhet, sång och gammal, som han sett plötsligt ta makten över elände, slarv och slit, det handlar om inbördeskriget som

han just levinnat. Hans sista drama, av 1926, "Flögen och stjärnorna", är inbördeskriget. Det dör bort i årtieters döda åskor, varigenom tränges ett skrik på ambulans och en sång från barrikaden. Men det är tillägnat "min dödens muntra skrämt inför gravens portar."

På dramatiska teatern spelas nu O'Casey's fyra från 1924, Juno och påfågeln. Namnet är en lustig gård av den ständigt fabulerande irländska diknaren. Ljudligheten med månadens juni är ger namnet Juno till hjältingen, arbetarhustrun, arbetsträsen, som puttrande men i grunden självfälvat blir allt och alla på sina axlar. Och Junos attribut, påfågeln, är hennes man, skrävlären, fyllbulden, den ohjälplige lättungen, munterögen, diknaren om det som inte är och aldrig varit eller kan bli.

Dramat spelar i tre akter inom samma fyra väggar, i ett allt-alla-namnet i en hyresstuga i Dublin. Personer äro — utom Juno och påfågeln — dottern och sonen. Dottern är en liten seig och tapper flicka, som ihop med modern uppehåller det hela. Men rikar med sitt svärmeri ut för en skollärare, som läser Ibsen m. m., men bara är en lyckokare. Han sviker henne och hon råkar i olycka. Sonen är nervöslik sedan han som pojke fick en kula i bröstet och armen bortsliten i krigsvalvet i Dublins park. Han lever i den krassjukes skräck, som slår över till riktiga. Skräcken har gjort honom till föräddare mot en kamra. — minnet därav gör skräcken än värre.

Men mycket mera rymmes inom dessa fyra väggar. Inbördeskriget utanför, hyreskasernens övriga människor tränger in. Där blandas muntrum i en hyresstuga, i ett allt-alla-namnet och trevrad, arbetat, lättja, föräklighet, hjältemod, fasa och förtvivlan, hat, hårdhjärtighet, mord med slängens eller sorgens stilla, allt betingande ögonblick. Allt i en enda röra — är man hägad att säga.

Men genor, denna röra tränger sig fram, höjer sig upp, ett rop — skyttar man också en fast punkt.

Repet är detta: "Tag ifrån oss våra hjärtan av sten och giv oss hjärtan av kött och blod! Tag bort detta mordande hat och giv oss Din eviga frid!" Det är mödrarna till inbördeskrigets mördade söner, grannkvinnorna i samma hus, som tar orden ur varandras mun och upprepar dem, då deras söner lönnmördats av varandras kular.

Den fasta grunden är, det sega arbetet, som av ingenting släcks ut. Det representeras av de två kvinnorna: modern, som genomgått allt, självklart burit allt och mistat allt, och dottern, "skänd", bortkörd, av alla föraktliga föräddare. De gå tillsammans stilla bort för att arbeta vidare — för det ofödda barnet.

Rummet inom de fyra väggarerna, den irländska rötan av alla stämningar och alla stämningar vidgar sig till världssenen: Allt händer om vartannat på "de bräder, som föreställa världen". Men tvärsigenom tränger ropet på hjärtan av kött och blod istället för hjärtan av sten. Och det finns alltid några, som tyst gå vidare och arbeta vidare — för ofödda släkten.

H. L. H.

Karma.

Till Redaktionen av Tidevarvet med en källa om införande.

Fru Ellen Wagner.

Tackom för Edert svar i Edra tidningspalter jag vill tillägga till vad jag skrev några rader jag glömde medtaga. Ingen har skärper och klarare formulera Karmalagen än vår religionsutövare, när han upprepat glömt inbördeskriget hos sina barnbarn, att "vad vi så, det skola vi också uppåttå", och att "med det mitt vi måta etc. och med den dom vi döma, skola vi döma våra". Han uttryckte det på många andra sätt också.

Eder Ada Rosengren.

Klara Hushållsskola
Drottningst. 26-B. Tel. N 2582
ÖBS: 24 REGIM!
Måltider
Lunch 8,00 in. — 2,00 em. Middag 2,00 em. — 8.00
Helmskolor, för män 70 kr.
Toussler & Co. Calle kl. 6-9.
Arrangemang av:
Bröllop, begravningar och festliga samkväm intill kl. 12 m. i. ev. 2 i. m.
Klubbskolar m. m.
Allt billigt priser.
Vördsamt O. A. Jonsson

En gedigen boksamling
— utan kunnbar kostnad —
kan envar förskaffa sig. Verk av de främsta in- och utländska författarna. Symmerigen lämpligt för studietekniker.
Tillskriv
Red. Gösta Lindberg,
Centrum III — Göteborg

Fettisdagslov.

Av Eva Schmidt.

Det är inte så lås alltid för små dumma pojkar i denna intelligenta och iltstiga värld. Jag dömer efter det fall, som börde mig nära. Ty pojken är min. Han med initialerna N. G. S.

Det ges lov dagar i skolan, hela sublima lov dagar, utan inskränkning med den såsom den fröjden, ty även älskarna till måsta dag äro borttagna — Fettisdagslov.

Och februari dagar för frostig kyla, och klassen var lägd att äka skridsko. Nu finns det en del originala lösningsföretag, som inte tycker att det är roligt att äka skridsko, när de är lägda, utan föredrar analyser av gatans livfulla linje och stora världens futuristiska utveckling. N. G. S. var bland dem, en liten god hop med honom. De hade gått en rent och kontrollerat på millimetern hur de olika konditionärer ekonomiserat med gräddhulorna — åtminstone efter vad som kunde dömas av de i fönstren utställda exemplaren, därifrån hade de på sin glidande färd kommit att stanna mitt för polsvaktortoret, och just då det var vakttornet, och till sina konstaplar tågade ut, tio blanka hjälmar lyfte glatt mot sol'n.

Pojkarna sig gillande efter dem — Poliser, sade en av dem, som hette Robert, och kallades Rågeby, — poliser, dom har det bra. Utom det att dom har jön och kaffe på polsvaktortoret så har dom fem kronor för var fullbegube, som konstapeln ger in.

— Åh! så hade fyra hjälpa och övervakade skolan, ty bokser var fem man stark. Men därifrån brände plössligt eftertanke upp! — Inte! Du tror's väl inte! Menar du att du tror't! Inbilla dig! Fem kronor. Nej då, dom får göra det för ingenting. För det är deras tjänst. Alla rösterna skar in med skarpa oppositionen så när som på en. Denne ende var N. G. S., han var specialvärd med Rågeby't för veckan, och han sökte mäkta: — Åsch, varför kan det inte vara sant, det kan det väl vara. Jag tror alldeles säkert att det är sant. — För roten, sade han kavat, så kinner jag en poliskonstapel av dem som gick där, poliskonstapeln Torbjörnsson, han har bott i väran gård, jag skall gå och fråga honom. — Han låt ord bli handling utan betänkan, och inom ett ögonblick var han iväg. — Pojkarna berödade ett tag vid hans försvinnande — sedan skickade de Rågeby't efter honom för att bevitna svaret.

Stadens konstaplar i glimmande hjälmar marschera i rask takt. Först ett par ga-

tor bort upphann N. G. S. konstapel Torbjörnsson, där han kunnit fram till sitt pass. Pojken tog ett kliv fram till sin konstapeln, lyfte mönsan och så hänsynfullt inledande: — Na bor inte konstapel Torbjörnsson i väran gård längre?

— Nej, sade konstapeln, ty så mycket svårare även en tjänstgörande poliskonstapel på privata frågor.

— Är det här konstapel Torbjörnssons pass? så pojken därnäst.

— Ja, sade konstapeln.

Då beölo pojken att ta hoppet ut på djupet. Glad erinrade han sig plötsligt en släktman, som hans överlägsne löjtnantsmörbor brukar använda — "Jag frågar, därför att jag har slagit vad —"

Pojken sig världsfullt upp på konstapeln och sa: — Jag frågar därför att jag har slagit vad — För konstapeln fem kronor för var fullbegube, som konstapeln tar in på finkan?

Konstapeln sig Rågeby't närma sig, hans

FORSÄKRING
SKANKER
TRYGGHET
FOLKET
Livförsäkring
SAMARBETE
Brand-Olycksfall- Garanti-Bil-försäkring
Kooperationens Försäkrings-Anstalter
Kungsgatan 5 - Stockholm

MOT
MAL
KROOKS PETROLEUM & OLJE A.-B.

Emilia Fogelklou.

Släktlivet och de politiska linjerna.

Där det är något på tok med hjärtelevets hälsa, då märkes det både hos individerna och i statsprophet. Samhället kliver sig i kamp mellan egoismen. Och individerna söker förgäves att genom renodlat intellektuell inställning komplettera med sexuell utlösning skaffa sig ersättning för sitt obefintliga eller förlorade hjärta. Det blir en splittring i krafterna och en isolering från livskällan, som i hög grad återspeglas i klasserna och könsnåväl som familjelivets inbördes motsättningar.

Det finns de som mena att familjens förstoring är obotligt för dörran och att man pånåra vägar måste finna ersättning för fostran till solidaritet. Och nog förstår man, att de som framför andra nödgas synsål med människlighetens krämpor inom familjens lev till sist på detta liv som på en enda sumpmark, vars alla värsta utlöpare man måste söka dränera. Det är alldeles som när statsmän och diplomater genom själva sin position bli inställda på krig och intriggpolitik såsom det ends möjliga i denna värld. Både familjejuristen och läkarenspecialisten på sexualsjukdomar stå alltför ofta i detta predikament. På ett särskilt sätt nödställda, av vilkas

för ohälsa. Vare sig den består i ett obämigt utlopp för polygama tendenser eller i detta att till hälften vilja, till konsekvensen icke vilja sina handlingar, så är denna splittring en företeelse, som ingen kan önska såsom allmäntilligt mänskligt kännetecken för sexuallivet, hur ohjygligt pressande orsaker som än stå bakom för de enskilda.

Den dualism som sätte religionen i fiendskaps- eller bara nedlåtthetsförhållande till familjenslevaren sedan den förlorat sitt religiösa allvar levat kvar på ett underligt förstulet sätt och i denna halvmäddveta form blivit mera ödesdigert för livsmardöt i fråga än när den verkligen togs helt på allvar, som en livens stora paradox. Den har i sin förstulna och oreflektade fortvaro liksom förbehållit en hjärthälsa till Gud (eller ett otomrum i st.), det religiösa förhållande, medan bara en så att säga lägre hällt har anslutit sig till de sexuella krafterna. Men denna underjordiska dualism kan aldrig övervinna i det rena motståndets tecken — det blir bara hämning och ytterligare splittring; den kan övervinna endast i den inre frigjörrelsens tecken.

Evangeliet om att alaska "är den i all själ, av alla krafter och av allt förstånd" gäller hjärtenheten i alla det mänskliga livets avgörelser och handlingar. För att icke splittra och föröda sin personlighet, måste man helt sätta in den i allt vad man gör. Man kan

inte sätta i hop varken religion eller äktenskap av brödelärer; de förutsätta hela varslers och dessutom — där patriarkalimen i kyrka eller familj övervunnits — inbördes fria varslers, villiga att ge sig ut för varandra i kärlek. Äktenskapslig förbindelse medför vare sig vi nu vilja det eller ej — våra viljor är förvidlad som stickor och strå — ödesgemenskap i samarbets-, tomrummens eller hartsörförbindings form stå vi evigt förbundna med varandra i fri kärlighet eller i förbund undermedveten hoppfintling — även där glömskan och lättvindigheten höjt varit på varv ödesgemenskapens faktum. Den patriarkaliska familjen var i svunnen tid det utnågsiga uttrycket för denna ohjygliga ödesgemenskap, med hela dess förtäppliga rikas enhetsorganisation avproduktionsvärd som konsumtion vid sidan om familjelivet i mera inskränkt mening. Men därför att familjen mist sin karaktär av produktionscentrum, därför att dess art i monopol rent socialt kastade en mörk skugga över de små väsen som fingo liv utanför dess institution, därför att kvinnan ej inför staten och lagen stod som jämbördig bredvid mannen — därför kan icke ödesgemenskap mellan man och kvinna och barnet på något sätt upplösas annat än tillfälligt. Det gäller därför heller icke att

med patriarkatets form upplösa familjen, utan fastner att i fullbordad den, med högre och rikare funktioner än dem som genom den ekonomiska utvecklingen blivit avsmörda. Dess enhet av fria arbetande personer, som till varandra stå i ett unikt samband kan ej på naturligt väg upphävas. Den känslolovets kultur, som vunnits genom föräldrainsikten och föräldrarnas utlösning av hjärtafrakterna är ett omissligt värde, som på inga villkor kan få förödas. Var skulle staten och individerna få igen det förlorade? Den intima människolovets och det förtroendeförhållande, som inom den trängre kretsen istadkommer så säregna och oerterhärmliga utvecklingsmöjligheter, kan aldrig någonsin realiseras kollektivtivistiskt i stor skala och heller aldrig i isolering. Den hjärtelevets övning och utbildning, som vi för närvarande svälter efter i intellektualismens och världskrigets och den sexuella splittringens århundrade, den synes mig kunna på något förverkligas endast genom religiösa och familjelivsförnyelse, två ting som höra oändligt nära samman, för så vitt som de båda ge uttryck till människolovets djupaste längtan efter en individ och släkt fullkommande gemenskap (och därmed också blida cellkärnan för allt samfundsliv, som bygger på fria individer som levande lemman).

Varje politisk retlinje, som pointer personlighetsvärdet, måste med

* I detta ämne se Kverlings uppsats i den av honom utgivna Das Buch der Ehe.

detektiviska skarplikt tydde genast det hals — ja, svarade han utan att blinka, på det där jag. Hjälpas de mig ut, så snart på en, för du är svaret.

N. G. S. tog ärolo absolut utan att blinka — ja, jag ser sig när — tack så mycket! sade han återhövligt, jag frågade därför att du jag hade slagit vad. Och han lyfte på näsan och blickade med Råghövs.

Stora ledet de stora stämman snöat ur dunkla djup. Lötan N. G. S. hunnit tillbaka till flooken, hade en stor och kylande starkt stigat inför honom. Han kunde en fullgubbe. Och väl kunde han han stått på honom.

Det är nu det anes, att jag öpnar tråder i tillräggen. Dömd att stå till svars för förlitarna, dom jag icke öm v-t om jag uttalar, en mindre kan jag erinra mig under vilka lärorens higen de fallit. — Har jag sagt, att skomakare Sone-son vid Lilla Tvärgratan är en fullgubbe? Har jag sagt det? Jag erinrar mig, som nämnt, inte av brottet, mest det förefaller mig troligt, att det ägt rum. Ty jag är medveten om att min klick varit med de orden föresannande.

Vi som är herre ösa fru, ensamjungafru och fyra barn i det här huset, vi måste ju bilda vår tillvaro den bliggaste kom- skomakare Sone-son är tillig — fem-månt bland — bland icke skolan, och han sin beräkningssund för sig själv i ett underligt mål. Men matematik det är ju dock jag icke övade i skolan, och när nu någon av de fyra — alltså någon gång i veckan — springer till Lilla Tvärgratan efter det skapar, som för tillfället befinner sig där, måste det ju vicka den matematiska efterkanken och förmodan att samma indivi- halvningen äga någon kostar 4:50 andra gången i 1:50, vi häms vanligen på med ett par gånger, vi häms vanligen på Jorden, vi så ju vi bara både och fina till stånden. — Där var måla gånger två svarta värmer omkring skomakare Sone-son i det lilla märka skomakarsrummet. Och två vita flaskor. Vardera gången kostade halvningen i 1:50 — en gången med kläckning. — Har jag nu sagt, att skomakare Sone-son är en fullgubbe? Var N. G. S. denna dag bland skolorne? Innet minns jag. Dock vet jag att jag har kört — fast i 1:50 är ett litet pris — att vi märigen skulle uppöpta en annan hoverskomakare. Nu tyck emellertid ödet själv eller dess sändning i N. G. S. spe- cialt föreställa dirom.

Händelsernas förtäglar är ha tillgitt så- lunda: N. G. S. kom från sin expedition hos konstapel Torbjörnsson utstuderat tillbaka till pojken: — Fem kronor i snål! kan man andlös — fem kronor får dom. Kan man hitta nån att visa dem på, får man själv två och femti.

Flöcken vände sig mot vittnet, som de hade skickat ut. — Hörde du det? sade de till Råghöv? — Ja, Råghöv hade hört det. — Fem kronor. Och två och femti.

Tvåvände sedan ingen på en polis-konsta- polis och? — Nej, det tycks så — historien förmått iniet dirom. — Som alla, som är litet dumma i denna värld, så var även N. G. S. något högfärdig. Han stod mitt i flooken och gestikulerade: — Tro på mej, att ja' känner en fullgubbe. En väldig fullgubbe, som skulle sitta i finkan! Jag skulle gå och ta rätt på' en och vads polisen på honom! — Aek, ingen avvisade. Det är troligt, att alla tillrädde.

Så gick litte dumming ut i förderret, enann fick han gå — falcka och epistiska vinster de följa siffen, där vägen går genom, farliga led. Dock måste de sig snare så småningom efter för att se hur svagstyggt avlöpte.

N. G. S. gick och nådde tvån vid Lilla Tvärgratan. I det bruna gårds-huset med dess märka innemått satt skomakare Sone-son: Det var inte iordag, det var tis- dag, men dagen var lika dunkel för att Sko- ras var icke färdiga. — N. G. S. hade i bräddan endast slipat till antagandet att från fängs närs, och tagit till ärendet att fråga efter dem. För att möta sitt ut- sloss dock se; och Sone-sons röda, vred- gade smilte över skorna, som sanneligen inte lovats färdiga då's efter de anlit- ne!

Sedan blev N. G. S. så gott som ut- motad av en av de svarta värmerna, som var därinne, och de vreds rösterna skäll- de mot väggarna. — Två i stället för en tänkte N. G. S., när han sprang bort. Två gick två och femti.

Han stötte ihop med kamraterna i grän- den, han viskade: — Det är en annan full- gubbe också därinne, de är två. Dom skickar och går an. Han sprang sedan ut i stan och nådde till en polis — icke Torbjörnsson. Vad han sagt till dem var, att de skulle vara icke klarlagts. — Men vi vet alla, att poli-

mannen följde till det lilla bruna gårds- huset vid Lilla Tvärgratan?

Jag var icke med och jag har ingen last förestående av Met, boken Råghöv's och det andra vittnet kallat det för ett stort rammet. — Så jag förstår, att där varit något åtminstone harnmar ut på gar- nen, när polisen med pojken gick tvärs över, och att många gånger slagit upp i de två långa husen, som begränsa riktan- gen bort till det bruna gårds-huset i fön- den, och att, när till sist fören gick upp, måste där redan ha varit en tillför- samling nedanför trappan. De ord, som fölls uppifrån trappan och nedanför har jag aldrig fått höra relaterade, de skulle kanske icke varit så bra för mig att höra. Men jag förstår, att det-ha gått fort, och att så snart dorranne till det lilla rusliga skomakarsrummet slagits upp inifrån, ha de lika fort slagits ihop igen, de skällande rösterna ha endast ljudit inifrån — där de är i sin fulla rätt att skälla — de två vita flaskorna ha endast stått innanför — de är i sin fulla rätt att stå.

En polis, som har fått vända, det är en förelöpnad och förtöridat man. Han glömmor heller icke uppbytt till sin smä- lek — det räknar han nu ingalunda sko- makare Sone-son — han räknar endast N. G. S. och mig.

Eftermiddagen stiger fram i historien. Lilla dumming är kommen hem, stilla, fridfull och vän. — Klokan fem, när alla häusets väningar förs just kommer hem från ämbetsrum och kontor, var till sin respektabla tamlurder, står den uniform- klädd, högreste polismannen vid min. I samma minut som häusets herre skall en kommandör, i samma minut som ett skrikande barn inifrån väningen, gjöm- sk på all skolvårdighet och storförskällning kastar sig upp i en gammal läsnat och ropar: — Jag menade' inte, mamma! — jag menade' icke, mamma!

Husets herre får i polisen genom dö- ren, dörren slängd, och det sträta händel- serloppet från Lilla Tvärgratan i ord- lingen. Jag står återvid, medoför åhörande och frågar till sist: — Tycker Herr Kon- stapeln, att om vi åter pojken straffigen

från nästa lördag middag till måndag mor- gen, att det är ett tillräckligt strängt straff? — Han svarar: — Det bör vara ett verkligt, ett mycket strängt straff. — Ja, det är ett strängt straff. — Men har Herr Konstapeln något annat att föreslå?

Klokan sex ringde det i telefon. Det var den vänlige, tillmodige klassföreläs- naren, som jag alltid beundrat på avstånd för den energi och hängivenhet han ned- lägger på att uppfostra andra barn. Han ville nu bara meddela mig, att det blivit i dagen lag, att N. G. S. jämte några andra av klassens olycksfågla (ordet sågda han inte, men jag antar, att vi båda underför- stod) inte varit synliga på skridsko- banan, det klassen varit ålagd att begiva sig. Han undrade till, om jag var medveten om jag svarade tillbragt föremiddagen.

Vi varvade stilla, att det var jag med- veten om — jag hade alldeles sylvast fått undertryckt om att han varit synligt med att fr polisen ringe in en fullgubbe, som tyvärr inte var någon fullgubbig full- gubbe. —

Då sade den milda röst: — Först, det måste vara fel. — Klokan sju ringde det i telefon. Den målmån, kraftiga röstnede sad, att var fröken Sone-son, syster till skomakare Sone-son vid Lilla Tvärgratan. Hon hade hört, att det varit något oförnytt kräkel med hennes hederlige och rättfärdliga bror och vilde veta på vad grund ett så- dant hänsvaligt upprörande genstomt den sympatiske mannen kunde från sin sida tilltållas eller eventuellt ha förestäl- tats.

Då sade jag, att det varit ett beklagns- värd, ett beklagnsvärt misstag på pers- on, och om fröken Sone-son vilde ha vänlig- heten komma upp till litet kafé, så hade vi verkligen en hemskt sockerkaka hem- ma i köll. — Ville fröken Sone-son sedan uttala för mig några av sina egen skäuter om gossupposten eller föreläst straff för det skyldiga barnet, så skulle det omedel- bart utgås. — Han svarar sin med så många tecken över kinderna. Men det är faktiskt ingenting mot mina —

in i. Han ser i det tidiga tillvarata- gandet och lämpliga fostrandet att alla små förkorna, obegärdade eller sinnesslö, ej blott en besparing för domstolsväsendet och fångvärd från sta- tens sida, utan också ett värde av po- sitiv art. Han är redan inne på den sexuella uppfostrans problem och ser hur ordning, sparsamhet, renlighet och andra sådana "egenskaper redan tidigt röra sig för en urskilning och aktning som kommer skäligt till goda — något vartill jag amorstades hoppas återkomma.

För familjelivets rehabilitering be- hövs mera av mannens medverkan därhemma, likaväl som samhället behövs mera av kvinnornas, genom hemmen såväl som utan- för dem. Ett nytt kamratskap makar- na emellan torde göra sitt till för att ge sitt särskilda uppfostringsinslag.

Det behövs en manlighetsträvan till innerlighetens och människokam- pansen håll, likaväl som en kvinnori- relse i riktning mot allmänanda och sällighet. Dessa två strävanden kom- ma just nu så underligt ofta i strid med varandra i stället för att på ett fruktbart sätt komplettera varandra och ge uppbytt till ett nytt och ofu- purt samförstånd. Jag har så ofta tänkt på J. F. Millets sätt att återge "den beliga familjen". Han målar inte kristligt sittande, utan på vandring mot ett mål. Modern går stilla och målmedveten därute under stjärnorna. Och fadern bär ömt och hemmet.

Det är detta både — och som är det nya och viktiga för att ge ett värde- fullt tillkort i både samhället och famil- jen.

Extra inkomst — hemarbete.
genom att i hemmet utföra stickarbetet för egen eller vår räkning på vår patenterade stickmaskin ARK — specialmodell!
Såsom med S. K. F. snittgär. Levereras till svenska statliga institutioner.
Ochverklige icke-riststickingssyrtas med korts nålar då vi kan erhålla en bättre och billigare, näst till, endast är tag-; vilken kan kompl. med randappar för öst stickning. Nyhet: Åre långstämman. Namnans värförberömda symaskiner med kullgär. Begär prospekt.

NORDISKA TEXTILKOMPLETT
Vasagatan 13-17, STOCKHOLM.

från nästa lördag middag till måndag mor- gen, att det är ett tillräckligt strängt straff? — Han svarar: — Det bör vara ett verkligt, ett mycket strängt straff. — Ja, det är ett strängt straff. — Men har Herr Konstapeln något annat att föreslå?

Klokan sex ringde det i telefon. Det var den vänlige, tillmodige klassföreläs- naren, som jag alltid beundrat på avstånd för den energi och hängivenhet han ned- lägger på att uppfostra andra barn. Han ville nu bara meddela mig, att det blivit i dagen lag, att N. G. S. jämte några andra av klassens olycksfågla (ordet sågda han inte, men jag antar, att vi båda underför- stod) inte varit synliga på skridsko- banan, det klassen varit ålagd att begiva sig. Han undrade till, om jag var medveten om jag svarade tillbragt föremiddagen.

Vi varvade stilla, att det var jag med- veten om — jag hade alldeles sylvast fått undertryckt om att han varit synligt med att fr polisen ringe in en fullgubbe, som tyvärr inte var någon fullgubbig full- gubbe. —

Då sade den milda röst: — Först, det måste vara fel. — Klokan sju ringde det i telefon. Den målmån, kraftiga röstnede sad, att var fröken Sone-son, syster till skomakare Sone-son vid Lilla Tvärgratan. Hon hade hört, att det varit något oförnytt kräkel med hennes hederlige och rättfärdliga bror och vilde veta på vad grund ett så- dant hänsvaligt upprörande genstomt den sympatiske mannen kunde från sin sida tilltållas eller eventuellt ha förestäl- tats.

Då sade jag, att det varit ett beklagns- värd, ett beklagnsvärt misstag på pers- on, och om fröken Sone-son vilde ha vänlig- heten komma upp till litet kafé, så hade vi verkligen en hemskt sockerkaka hem- ma i köll. — Ville fröken Sone-son sedan uttala för mig några av sina egen skäuter om gossupposten eller föreläst straff för det skyldiga barnet, så skulle det omedel- bart utgås. — Han svarar sin med så många tecken över kinderna. Men det är faktiskt ingenting mot mina —

Varje morgon ett glas
Fruksalt-Samarin
Det håller flykten få, det utför en invärtes rensning, avlägsnar från kroppen otäckliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran samt upp- riktar blodet, ger god hälsa.

Fruksalt-Samarin
per Skåka Kr. i 2:50 erhållas i apotek, hos droghandlarnas m. & Cederström Tekn. Fabr., Stockholm

Sjukvårds- och Förbandsartiklar
Kirurgiska Gummirivor, Hän- dager alla slag, Elektriska Hög- apparater, Inbuktionsapparater, Åderbråckstrumpor, Bröckband, Ryggbjällare, Grosseskoror och Gördler, Brösthållare, Lungskyddare, Sköjknappar, Liggöryn, Dambö- der, Barnavårtsartiklar alla slag m. m. Besök eller tillfråva oss. Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special
Vasagatan 11, 16
(Inghj. i Fasanen)
Birger Jarlingatan 9
STOCKHOLM

Kifas sjukstolar
I alla stolar och ställa utföranden
Läsväl bekväma för allsidskonliga och snilda utförande. Begär Kifas specialliteratur över sjuk- och sjukstolar.

Kirurgiska Instrument
Fabrik A. N. R.
KIFAS
Tel. N:o 286.
Bogeringstagen 21, Stockholm.

barnen i regel utlösa hjärtats krafter, med i den gamla produktionsordning- ten. Nu kräver den urskilning och omsorg. Nu blir det alla de från- olikka uppgifter uti (i skola och samhälle) henvändande familjemed- lemmarna, som för varandra söka till- godose helgens, vilans och hemmens krav likaväl som samarbetet i övrigt. Det blir en liten rådgäpande försam- ling av aktiva och fria väsen som skaffa "moderskomplexer" och "fa- derskomplexer" — dessa tryckets kvarlevor i barnhjärtan — bort ur världen. De som fått uppfostran till föräldraskap" vara också hur be- klagnsvärda bortskända barn äro.

Att göra familjen till en bild av sam- hället i smått är en viktig förutsätt- ning för att samhället i sin tur skall kunna präglas om till större solidari- tets människorna emellan. I familjen blir solidariteten kött och blod och därför starkare suggererande än nå- ra blott grundsatser.

Den store uppfostrare vars too- år- minne vi i dessa dagar får, Johann Heimniss Pestalozzi hade en genial syn på hemmets samhällsuppgifter. Han knyter samman hemmet med skolan och staten. Han ser föräld- rarnas uppgiftspolitik. Men han ser också lärarens föräldrarinne och sko- lens hempräglad såsom en oundgäng- lig förutsättning för uppfostrans in- verkan över huvud, liksom han sätter statens relation till människopp- fostran i ett sammanhang som väl knoppsatt någon före honom blickat

in i. Han ser i det tidiga tillvarata- gandet och lämpliga fostrandet att alla små förkorna, obegärdade eller sinnesslö, ej blott en besparing för domstolsväsendet och fångvärd från sta- tens sida, utan också ett värde av po- sitiv art. Han är redan inne på den sexuella uppfostrans problem och ser hur ordning, sparsamhet, renlighet och andra sådana "egenskaper redan tidigt röra sig för en urskilning och aktning som kommer skäligt till goda — något vartill jag amorstades hoppas återkomma.

För familjelivets rehabilitering be- hövs mera av mannens medverkan därhemma, likaväl som samhället behövs mera av kvinnornas, genom hemmen såväl som utan- för dem. Ett nytt kamratskap makar- na emellan torde göra sitt till för att ge sitt särskilda uppfostringsinslag.

Det behövs en manlighetsträvan till innerlighetens och människokam- pansen håll, likaväl som en kvinnori- relse i riktning mot allmänanda och sällighet. Dessa två strävanden kom- ma just nu så underligt ofta i strid med varandra i stället för att på ett fruktbart sätt komplettera varandra och ge uppbytt till ett nytt och ofu- purt samförstånd. Jag har så ofta tänkt på J. F. Millets sätt att återge "den beliga familjen". Han målar inte kristligt sittande, utan på vandring mot ett mål. Modern går stilla och målmedveten därute under stjärnorna. Och fadern bär ömt och hemmet.

Kring Stadsfullmäktigevalen i Stockholm.

Ingeborg Walin.

Det starkaste hindret för likhet mellan mäns och kvinnors löner är att åt alla män, vare sig de äro gifta eller ej, betalas löner som äro avsedda för familjeförsörjning.

Fröken Ingeborg Walin redogör för sin ståndpunkt till den ytterst segslitna frågan om mäns och kvinnors löner.

Det starkaste underlaget för min åsikt om möjligheten att lösa den frågan, säger fröken Walin, har jag fått dels genom de av miss Eleonor Rathbone i England utarbetade rapporterna om gruvarbetarnas löner, dels genom hennes bok, *The Disinherited Family* (Den besittninglösa familjen.) I England tillämpades under kriget ett slags underhållssystem, som tillförsäkrade hustrun till varje soldat som deltog i kriget ett visst belopp beräknat efter antalet barn i hemmet. Det var det s. k. "skilsmässunderstödet", "separation allowance". Summan som på det sättet gavs åt varje soldatbarn genom modern, var mycket blygsamt tillägnat. Men trots det visade det sig att den räckte bra, och systemet fungerade på ett utmärkt sätt.

Efter krigets stöd upphörde dessa familjunderstöd.

Men under koltresten blev frågan aktuell. Miss Eleonor Rathbone utarbetade med stöd av de goda erfarenheterna från kriget ett förslag om "familjelön". Förslaget gillades men togs trots allt inte upp. Med detta förslag hade summorna, som regering var villig att ge gruvarbetarna i understöd, räckt jämt till. Frågan hade därmed varit löst och ur världen.

Vi ha intet ord, som fullt täcker innebörden av det avlöningssystem, som i England kallas "family endowment", familjunderstöd. Det är nämligen inte alla fråga om något understöd, utan om en rättvis form för avlöning.

Med det lönesystem, som vi tillämpa förökommers löseri, samtidigt som lönerna på många håll äro otillräckliga. När det gäller att jämföra

mäns och kvinnors löner, framhålls alltid att mannens lön skall räckta till att underhålla en familj på. Därmed utgår man aldrig från den synpunkten vid jämförandet av männens löner inbördes. En öfvertalning av löner lika högt som en familjeförsörjare. A andra sidan är det inte alls sagt att lönen räcker för en stor familj. Vad som för en ensam man är mer än nog, och för en man med liten familj tillräckligt, är för den som har stor familj aldeles otillräckligt. Sålunda är denna form för avlöning ineffektiv.

Inom franska industrien samt inom vissa delar av den yngre statstjänsten tillämpas med mycket framgång systemet med familjelön.

Arbetsgivaren betalar för varje arbetare han har i sin tjänst, man eller kvinna, ett visst belopp per månad eller år till en stor fond, en s. k. kompletterande kassa. Strängt skild från denna fond utbetalas lönen till de anställda. Inom vissa grenar av industrien samt för lärare och innehavare av befattningar inom lägre statstjänst betalas fullkomligt lika löner för män och kvinnor. Ur fonden betalas per månad eller år ett visst belopp för varje barn. Det ökas inte proportionellt för vart barn inom familjen, utan betalas efter vissa normer. Räcker det inte helt till barnens uppfostran m. m. få föräldrarna lägga till av sin lön.

Detta till synes barnuppfostrande system har inte visat sig ha något inflytande på nativiteten.

Erfarenheterna av familjelönesystemet äro särdeles goda i Frankrike och likaså i Belgien, där det också tillämpas. Barnbidragen utbetalas i regel till modern. I Österrike var systemet också prövat, men har inte gått framåt, antagligen för att lönerna och fonden inte hållits skarpt skilda. Om fondmedlen utestutande få karaktär av understöd eller löneförhöjning för de gifta, blir ju saken aldeles förelad.

Det anmärkningsvärda med det franska systemet är att det just används på den allmänna marknaden inom storindustrien.

Jag skulle önska, säger fröken Walin, att vi kunde få ett sådant system också hos oss, men inte bara sporadiskt tillämpat utan enhetligt genomfört.

Så som det nu är, är det en renslup har mycket som skall bli övert för barnens vård- och uppfostran. Deras öde hänger på vad fadern kan ge och vill ge. Också genom modern är det oriktigt. Inget yrke i världen skulle nöja sig med den slumpvisa ersättningen, som kommer hustrun-modern till del.

Anna Abergsson.

Jag vill först och främst säga att jag hatar benämningen av partilinjerna vid alla frågor, som böra lösas oberoende av dessa linjer, säger fröken Anna Abergsson.

När arbetet för kvinnans medborgerliga rättigheter började för 20 år sedan var det med den förhoppningen att kvinnorna skulle vara istånd att tänka på de enskilda medborgarnas väl, oberoende av partiernas ställning. Denna förhoppning har inte uppfyllts. Allt öfver om ha kvinnorna, när det gällt att fatta beslut, visat att de inte lyckats frigöra sig

från partiernas bundenhet. Var och en måste vara medveten om hur föga vi lyckats att efter krige återställa möjligheterna till arbete, till bostäder. Om vi också dela dessa brister med andra länder, har vi inte därigenom få förlåtelse.

Jag tror på ett förbättrande av bostadstillgången i Stockholm, försluter fröken Abergsson, med trädgårdskolonier inlagda i parkområden, utan att man skall behöva bömma igen parkerna med stenmassor.

Trafikfrågan är i detta sammanhang en av de viktigaste frågorna att lösa. Man bör ha goda förbindelser med stadens centrum även från de mera avlägsna bostadsområdena. Sådana möjligheter skulle beredas inte bara stadens egna i utkanterna bonde- och innevärdare utan även förstädernas befolkning. Förstädsamornas problem bör fortas möjligt få sin lösning, men utan att de mycket små parkbitar, som vi ha i den inre staden därigenom öfråras.

Det är min bestämda åsikt, säger fröken Abergsson, att staden borde göra allt för att bibehålla trädgårdsstäderna under tomträtt. Om det ges möjlighet till spekulation, kommer hela trädgårdsstadens idén att äventyras till sin existens. Då kan det byggas 16 våningshus ute på de områdena och trädgårdsstäderna bli förstörda.

Den kooperativa byggnadsverksamheten bör stöjas på allt sätt, med undvikande av fördring mellan händer. Det är inte tid att stoppa byggnadsverksamheten av fruktan för en hyreskrasch, så länge det ännu inte finns tillräckligt med anläggningar till öfverkonligt pris.

Jag anser vidare att flera lekplatser för skoleungdomen behöva ordnas, framför allt för flickorna. Och särskilt skulle jag vilja ta initiativet till att för Stockholms skolbarn, som bo kvar i staden under somrarna, skulle ordnas sådana resor, som Göteborg under flera år lyckats genomföra, de s. k. Adakidsresorna. Numera får våra friska skolbarn gratis deltaga i dessa ferieresor på en dag, bada, sola sig och dricka mjölk till medhavda smörgåsar. Under de soligaste och vackraste dagarna ha ända till 6,000 Göteborgarna deltagit i dessa resor.

Det är vidare min åsikt, yttrar fröken Abergsson, att något måste göras för att förbättra stadens sjukhus. Om man jämför våra utmärkta lämnarsarett i landsortstäderna med exempelvis Maria sjukhus, måste man beklaga att huvudstaden inte långt före detta försökt att förbättra lokaler för sin sjukvårdande verksamhet.

Vad beträffar arbetslösheten vill jag framhålla, att Stockholms stad borde ordna med nödvändiga arbeten för de arbetslösa. Jag fruktar inte

Edith Lindblom.

är väl känd och verksam inom kontorsvärlden. Som ordförande i Kvinnliga Kontoristföreningen har hon nollagt ett stort arbete både inom föreningen och i olika kommittéer för erhållande av en förbättrad ställning åt privatanställda inom handeln, särskilt med hänsyn till de säkerställda pension.

Fröken Lindblom är medlem i nämnden för Stockholms Stads Lärlings- & Yrkeskolor för handel.

att man därigenom skall förhindra den naturliga återgången till landsbygden av för staden öfverflödigt arbetskraft, då var och en säker försöker att skaffa sig sin livsuppgift där den verkligen behöves. Oron att förhindra en återgång till landsorten får inte göra oss hjärtlösa så att vi inte försöker ordna för dem, som utan eget förvållande kommit att stå utan förvärvsmöjligheter.

För kommande generationers skull är det absolut vär oovilliga plikt att inte tillåta att individer genom arbetslöshet sjunka ner till en nivå, som verkar neddrägnad på den svenska folkraas. Vi måste ordna för såväl manliga som kvinnliga arbetslösa att utgå af sorgliga följder arbetslösheten har för individerna.

Kvinnolistans båda listor.

WALIN, INGEBOG, Konsulent och särskild föredragande i K. Skoleverstyrelsen för hushålls ekonom.

NILSSON, ADA, Praktiserande läkare.

ABERGSSON, ANNA, Sekreterare i Stockholms stads koloniträdgårdar.

ANDÉN, EVA, Advokat.
LINDBLOM, EDITH, Kontorkollegier.
NYSTEDT, GERDA, Folkskollärarinna.

ABERGSSON, ANNA.
WALIN, INGEBOG.
NILSSON, ADA.
ANDÉN, EVA.
LINDBLOM, EDITH.
NYSTEDT, GERDA.

Gerda Nystedt.

är en ovanligt mångsidig och allmänt intresserad människa. Efter att ha varit sekreterare i Sveriges folkskollärarinförbund har fröken Nystedt nu blivit dess ordförande och är dessutom medlem i centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskollärarförening. År 1921 deltog fröken Nystedt som delegerad för Sveriges folkskollärarinförbund i Kvinnornas internationella kongress för fred och frihet, som då hölls i Wien.

Kvinnosaken har fröken Nystedt alltid tagit djupt allvarligt och utan att pruta men har heller aldrig gjort sig skyldig till ensidighet.

En person, som ståt henne nära i arbetet, berättar, hur fröken Nystedt vare sig det gällt sammanträden, samkväm eller dylikt, alltid varit den, som skulle allting beställa. Fanns det vil det samkväm några särskilt goda kakor och man frågade, varifrån de kommo, så blev svaret: "Dem bakade Gerda Nystedt sedan hon kom hem i går kväll." Var det några lov dagar i skolan, tänkte man sig att nu skulle man passa på att be fröken Nystedt åtaga sig alla möjliga uppdrag och klara upp dem under lovet. Då kunde det hända, att hon rest till Köpenhamn på ett par dagar för att sammanträffa med den kände skolreformatorn Arvin, eller stämt möte med några kvinnliga överlärare — som vi tyvärr äro utan i Sverige — från Oslo eller Köpenhamn, för att överlägga eller hade något arbete för lärarinförbundets räkning. Allt skedde med samma fart och gladhumör.

Fröken Nystedt har särskilt intresserat sig för skolornas koloniserelse och var under 25 år föreståndare för Östernmalm- skollöskoloniföreningens samtliga kolonier, vilket arbete hon äro upptagit.

Eva Andén.

Ada Nilsson.